

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

Силабус курсу

ЛАТИНСЬКА МОВА

Обсяг	4 кредити ЄКТС / 120 годин
Семестр, рік навчання	1-й семестр; I рік навчання
Дні, час, місце	за розкладом
Викладачі	Ульянова Вікторія Олегівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Е-mail	ulyanova.viktoria@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра іноземних мов професійного спрямування, 159а (5 поверх), Французький бульвар, 24/26
Консультації	Відбуватимуться за графіком перед підсумковим контролем для складання заборгованостей за домовленістю та можуть бути як індивідуальні, так і групові.

КОМУНІКАЦІЯ

Gmail: ulyanova.viktoria@onu.edu.ua;

Moodle; Telegram, Viber.

Онлайн зустрічі (Google Meet: <https://meet.google.com/rmq-dcqp-rdz>).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення є лексичний мінімум, який складає основу фармацевтичної термінології, та елементи граматики латинської мови, необхідні для грамотного застосування професійної термінології на практиці та для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищах.

Пререквізити курсу: навчальна дисципліна належить до обов'язкових та спрямована на відпрацювання навичок майбутніх спеціалістів на основі вже набутих знань з анатомії, біології та хімії.

Постреквізити курсу: опанування курсу сформує уміння і навички грамотного використання на практиці майбутніми фармацевтами спеціальної фармацевтичної термінології, розуміння написання рецептів, назв лікарських препаратів та номенклатурних найменувань, які знадобляться у засвоєні таких дисципліни професійної та практичної підготовки, як “Вступ у фармацію”, “Технологія лікарських засобів”, “Фармакологія”, “Фармацевтична хімія”.

Мета курсу - сформувати професійні компетентності та закласти основу знань з фармацевтичної термінології з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Завдання:

- сформувати у здобувачів навички читати та грамотно писати, засвоївши основи граматики, принципи утворення номенклатурних назв та термінів у ботанічній, фармацевтичній, хімічній, гомеопатичній номенклатурах та у номенклатурі лікарських засобів;
- навчити аналізу найменувань лікарських препаратів та значень компонентів терміноелементів;
- заохочувати здобувачів працювати зі словником, розуміти, вміти перекладати латинські речення, тексти середньої складності, які передусім стосуються спеціальності;
- практикувати перекладання без словника з латинської мови українською та з української латинською фармацевтичні та клінічні терміни, рецепти у повній та скороченій формах будь-якого рівня складності, а також прості речення;
- опанувати ефективні стратегії самостійної роботи для засвоєння матеріалу латинської мови у вищій школі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- основи граматики латинської мови;
- хімічну фармацевтичну та ботанічну термінологію латинською мовою;
- принципи утворення номенклатурних назв та термінів у ботанічній, фармацевтичній, хімічній, гомеопатичній номенклатурі та у номенклатурі лікарських засобів;
- значення головних терміноелементів у латинських найменуваннях лікарських засобів;

вміти:

- читати, перекладати та аналізувати латинські тексти фахової спрямованості;
- використовувати латинську фармацевтичну термінологію у письмовій формі у рецептурі;
- інтерпретувати зміст латинської фармацевтичної термінології державною мовою в практичній діяльності фахівця;
- розшифровувати рецепти, написані латинською мовою у скороченні;
- писати латинські найменування лікарських засобів та аналізувати значення головних терміноелементів;
- самостійно набувати знання з латинської фармацевтичної термінології, необхідні для продовження професійного розвитку.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде комбінувати у собі аудиторну роботу, яка представлена у формі практичних занять, та самостійну роботу здобувача.

Під час викладання дисципліни використовуються методи:

- *словесні*: розповідь, пояснення;
- *наочні*: мультимедійні презентації (Google Slides: [Хімічна номенклатура латинською мовою](#); [Відміни іменників](#) тощо);
- *практичні*: опитування, обмін думками, робота в групах, індивідуальна робота з текстами.

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської мови та структура рецепта.

Тема 1. Загальні відомості з історії латинської мови. Фонетика.

Тема 2. Граматична будова латинської мови.

Тема 3. Прості поширені речення у латинській мові.

Тема 4. Дієслово у системі латинської мови.

Тема 5. Способи дієслова у латинській мові.

Тема 6. Граматична структура рецепта.

Тема 7. Іменники другої відміни.

Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології.

Тема 8. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.

Тема 9. III відміна іменників.

Тема 10. III відміна прикметників.

Тема 11. Дієприкметник теперішнього часу.

Тема 12. IV та V відміни іменників.

Тема 13. Ступені порівняння прикметників.

Тема 14. Прислівник. Числівник. Займенник.

Рекомендована література

1. Світлична, Є. І., Толок І. О. Латинська мова : підручник. К. : ЦУЛ, 2019. 440 с.
2. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології: підручник / Л. Ю. Смольська та ін. 2-е видання. К., 2019. 368 с.
3. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології : навч. посіб. для самост. роботи студ. I курсу фармац. ф-тів / уклад. Т. В. Тітієвська, А. К. Куліченко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. 102 с. <http://dspace.zsmu.edu.ua>
4. Латинська мова для фармацевтів : навч. посіб. / Л.М. Нетребчук, Т.О. Самойленко. Одеса : ОНМУ, 2023. 214 с. <https://www.onmedu.edu.ua>
5. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти: <https://bit.ly/3XDKgUd>
6. Фармацевтична термінологія (основні теми) - латинська мова для студентів медичних спеціальностей : словник фармацевтичних термінів. URL: <https://elearning.sumdu.edu.ua>

7. Beginning Latin: Grammar. URL: <http://www.usu.edu/markdamen/Latin1000/>
8. Cambridge Latin Course. URL: <https://www.na5.cambridgescp.com/>
9. Сайт для вивчення латинської лексики за розділами. URL: <https://www.internetpolyglot.com>
10. Сайт для вивчення латинської мови. URL: <https://latinitium.com/>

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

- *поточний контроль* (усне опитування з метою перевірки вправ, які були заплановані на самостійну роботу);
- *періодичний контроль* – контрольна робота у вигляді тесту у Google Forms наприкінці кожного змістових модулів;
- *підсумковий контроль* – залік (підсумкове заняття – виставляється загальна оцінка або, у разі необхідності, здобувач виконує залікове завдання).

Загальна оцінка з навчальної дисципліни “Латинська мова” – це середнє арифметичне від суми балів за поточний контроль та періодичний контроль.

Для отримання максимальної оцінки слід брати активну участь у навчальному процесі та дотримуватись дедлайнів.

Самостійна робота здобувачів

Складається з підготовки до практичних занять й виконання прав на переклад та написання рецептів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: перескладання або порушення дедлайнів можливе лише за наявності поважних причин (лікарняні).

Контроль за виконанням певних видів завдань, а саме, захист практичних робіт, індивідуальних завдань тощо, а також тестування за змістовими модулями, здійснюється в аудиторії, згідно плану, який надається викладачем заздалегідь. У разі відсутності здобувача на контрольному заході, його можна перескласти в день планової консультації. Перелік питань до поточного та підсумкового контролю міститься у робочій програмі дисципліни, яка розміщена на сайті факультету хімії та фармації та на платформі Moodle.

У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання, контрольні заходи вважаються не зданими.

Складання і перескладання відповідних завдань здійснюється відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова <http://onu.edu.ua>

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця

вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання правдивої інформації про результати власної самостійної діяльності.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- повідомлення батькам здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання;
- відрахування з Університету.

Політика щодо відвідування та запізнь: відвідування практичних занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин здобувач може скласти заборгованості перед підсумковим контролем, або у більш сприятливий час очно або онлайн.

Мобільні пристрої: дозволяються лише під час онлайн тестування та підготовки в ході практичних занять.

Поведінка в аудиторії: ділова та одночасно творча атмосфера на практичних заняттях, під час контрольних заходів – зосереджена, без розмов та відволікань.